

Vedlegg 1

KRAVSPESIFIKASJON

Evaluering av Arrangørstøtteordningen for scenekunst

Sak 16/4061

Evaluering av Arrangørstøtteordningen for scenekunst

Bakgrunn

Siden 1990-tallet har det vært en økning i antall arenaer som har som formål å presentere scenekunst. Foruten den spesialiserte virksomheten til de faste programmerende teatrene Black Box Teater i Oslo, BIT Teatergarasjen i Bergen og Teaterhuset Avant Garden i Trondheim, samt Dansens Hus i Oslo, preges denne utviklingen av framveksten av festivaler flere steder i landet. I tillegg har enkelte regionale kulturhus satset på visning av dansekunst som en sentral del av sin virksomhet. Felles for disse arenaene er at de presenterer forestillinger skapt av kunstnere og grupper med et selvstendig kunstnerisk virke, som ikke har en fast produserende institusjon i ryggen. Mange av arenaene presenterer et internasjonalt program som inkluderer forestillinger produsert i Norge og i utlandet. Fordi de fyller en rolle overfor kunstnere som er avhengig av arrangører for å vise sitt arbeid, utgjør disse arenaene en sentral infrastruktur for visning av scenekunst. Etableringen av Arrangørstøtteordningen for scenekunst må ses på bakgrunn av denne utviklingen.

Historikk

Tyngdepunktet i støtteordningene for scenekunst i Norsk kulturfond har lenge vært støtte til produksjon av scenekunst. Over tid er det blitt synliggjort et behov for nye ordninger og justeringer som kan bidra til at forestillingene som skapes blir vist flere ganger og på flere arenaer. Et første skritt i denne retningen ble tatt i 1999, da Ordningen for gjestespill ble innført, først som forsøksordning og siden som fast ordning. Gjennom denne ordningen gis det tilskudd til gjestespill både i og utenfor Norge samt til visning av utenlandske gjestespill i Norge. Etter hvert ble ordningen utvidet til å gjelde både for enkeltgjestespill og turnéer. I 2010 ble også formålet med produksjonstilskuddet som gis over ordningene for fri scenekunst, utvidet til å inkludere støtte til flere visninger enn selve premieren.

De tyngste programmerende scenene – Black Box Teater, BIT Teatergarasjen, Teaterhuset Avant Garden og Dansens Hus – får tilskudd direkte over statsbudsjettet. Det gjør også en håndfull andre arrangører. Kulturfondet har på sin side manglet en dedikert ordning for festivaler og arenaer som programmerer og presenterer et scenekunstprogram. I stedet for å søke en tilrettelagt ordning for arrangørstøtte eller festivalstøtte i Kulturfondet, har arrangører uten statsstøtte i hovedsak måttet satse på en kombinasjon av gjestespillstøtte og tilskudd over ordningen for andre scenekunsttiltak for å dekke så vel forestillingsprogrammer som seminarer, foredrag og workshops.

Først i 2012 etablerte Norsk kulturråd en egen støtteordning for arrangører i scenekunstfeltet. Ordningen ble lansert i Proposisjon 1 S 2011-2012 som en ordning kun for arrangører av dansekunst. I proposisjonen ble den nye ordningen plassert i sammenheng med Kulturdepartementets satsning på dans. Satsningen inkluderte øremerking av midler til dans i Ordningen for gjestespill/formidling, samt en styrking av Ordningen for fri scenekunst – dans og det som den gangen het Ordningen for utvikling av profesjonelle dansemiljøer (nå Ordningen for regionale kompetansesentra for dans). Satsningen som ble

presentert i budsjettproposisjonen, kom i påvente av Kulturdepartementets varslede strategi for dans som ble lansert senere i 2012.

Arrangørstøtteordningen for dans ble følgelig etablert i Kulturfondet i 2012. Formålet med ordningen var å «gi programmeringsmidler til arrangører som presenterer profesjonell dans av høy kunstnerisk kvalitet» (Kulturrådets retningslinjer for Arrangørstøtteordningen for dans). Ordningen gjorde det mulig å gi økonomisk forutsigbarhet til sentrale dansefestivaler og arenaer som presenterer danseforestillinger gjennom året, ved å bevilge både ettårig og flerårig tilskudd til kunstnerisk programmering. Søknadene til denne ordningen ble behandlet av Faglig utvalg for dans.

I Kulturrådets budsjettsøknad for 2014 ble det søkt om å utvide Arrangørstøtteordningen for dans til å gjelde all scenekunst, og om en styrking av ordningens avsetning. En felles ordning for arrangørstøtte skulle forenkle søkeprosessen for arrangørene som tidligere måtte søke flere ordninger i Kulturfondet for å dekke sine aktiviteter, og bidra til større økonomisk forutsigbarhet for disse aktørene. Den nye ordningen hang også sammen med overføringen av flere scenekunstarrangører fra Kulturdepartementets budsjett til Kulturfondet.

Proposisjon 1 S 2013-2014 fulgte opp budsjettsøknaden ved å utvide Arrangørstøtteordningen for dans til å gjelde all scenekunst, og ved å styrke avsetningen med friske midler (Prop 1 S 2013-2014: 93). 2014 var det første året søknader fra scenekunstarrangører ble behandlet i sammenheng under én ordning for arrangørstøtte som åpnet for alle sceniske uttrykksformer. Tilsagnene som tidligere var gitt fra avsetningen til Arrangørstøtte – dans og til øvrige arrangører fra andre avsetninger ble overført til den nye arrangørstøtteordningen. Den totale avsetningen for ordningen i 2014 var 7 millioner kroner.

Om Arrangørstøtteordningen for scenekunst

Arrangørstøtteordningen for scenekunst har som formål å gi programmeringsmidler til arrangører som presenterer profesjonelle scenekunstproduksjoner av høy kunstnerisk kvalitet. Målgruppen er arenaer som festivaler, kulturhus og andre regionale arrangører, som presenterer offentlige visninger av profesjonell scenekunst og kan vise til ansvarlig drift og kontinuitet i virksomheten.

Ordningen har følgende målsettinger, den skal:

- stimulere til visning av nasjonal og internasjonal scenekunst
- stimulere til nyskapende formidlingsmåter
- bidra til at arrangører med et høyt kvalitetsnivå utvikles
- gi forutsigbarhet i programmeringsarbeidet som strekker seg over et eller flere år.

I søknaden er arrangøren bedt om å legge fram et kunstnerisk program for hvert år med kortfattet informasjon om konkrete kunstnere og forestillinger, og reflektere over helheten i programmeringen. Tidsrammen for avviklingen av programmet skal gjøres rede for, både for innværende og eventuelt kommende år dersom søknader gjelder flerårig tilskudd. Målgruppen skal også fremgå av søknaden.

Ingen vedlegg er obligatoriske, men utlysningsteksten opplyser om at intensjonsavtaler og CV-er på hovedaktører kan bidra til å styrke søknaden.

I vurderingen av søknadene legges det vekt på faglig innhold, profesjonalitet og kvalitet. Søknadens relevans i forhold til ordningens formål og Norsk kulturråds overordnede strategi for området vurderes også. Andre hensyn som vektlegges i den samlede prioriteringen av søknader, er gjennomføringsevne, geografisk fordeling og mangfold.

I 2016 er den totale avsetningen for ordningen på 9,5 millioner kroner.

Se også utlysning og søknadsveiledning: <http://www.kulturradet.no/stotteordning/-/vis/arrangorstotte-scenekunst>

Søknader i perioden

Per april 2016 er det gjennomført tre søknadsrunder for Arrangørstøtteordningen for scenekunst, to i 2014 og én i 2015. Avsetningen var i 2014 på 7 000 000 kroner og i 2015 på 8 500 000 kroner. Det gjennomføres én søknadsrunde også i 2016, med søknadsfrist 1. mars og behandling i juni. Tabellen under viser antall behandlede søknader, samlet søknadssum, samt antall tildelinger og bevilgede midler for 2014 og 2015.

År	Antall søknader	Samlet søknadssum	Antall tildelinger	Bevilgede midler
2014	34	49 941 673	11	5 195 000*
2015	17	25 863 800	10	9 548 000**

*Inklusive tilsagn for 2015 og 2016. Det var også gitt tidligere tilsagn for 2014 og 2015 fra Arrangørstøtteordningen for dans som ble opprettet i 2012. Disse tilsagnene ble overflyttet til den nye avsetningen.

** Inklusive tilsagn for 2016, 2017 og 2018

Evaluerings hensikt og mål

Evalueringen har som mål å undersøke om Arrangørstøtteordningen for scenekunst er innrettet hensiktsmessig med sikte på å realisere sine mål. Knyttet opp mot målsettingene er det nødvendig å undersøke forholdet mellom nasjonal og internasjonal scenekunst i programmeringen. Videre om ordningen bidrar til at produserte forestillinger vises flere ganger og på flere arenaer og om den derigjennom bidrar til utvikling av kunstnerøkonomien. Det må undersøkes om ordningen også bidrar til et mangfold i publikumstilbudet.

Dessuten er det nødvendig å spørre hvordan arrangørene vektlegger og arbeider med formidling. Har formidlingsarbeidet utviklet seg på grunn av arrangørstøtten og i så fall på hvilke måter? Har ordningen

bidratt til økt profesjonalitet i formidlingsarbeidet og er det utviklet nyskapende formidlingsmåter som en følge av ordningen?

Det er videre nødvendig å undersøke hvordan ordningen innvirker på arbeidsvilkårene til tilskuddsmottakerne. Har ordningen for eksempel bidratt til etablering av flere arenaer, og til endringer i organisering av arbeidet på etablerte arenaer? Innebærer ordningen en økt forutsigbarhet for arbeidet og har det i så fall innvirkning på profesjonalitet og kvalitet i arbeidet?

Det er også ønskelig at evalueringen gir et bilde av arrangørens virke lokalt og regional. Aktuelle spørsmål kan være: Hvordan er dialogen med den lokale/regionale kulturforvaltningen? I hvilken grad og hvordan samarbeider arrangørene med andre kulturaktører? Hvilken rolle spiller arrangørene i det lokale/regionale kulturlivet?

Gjennomføring og metode

Evalueringen skal være empirisk forankret, og tilbudsbeskrivelsen skal gjøre nærmere rede for metode, gjennomføring og organisering. Aktuelle fremgangsmåter kan være intervjuer, estetiske analyser og dokumentstudier. Med hensyn til intervjuer vil det være viktig å dekke et bredt spekter av posisjoner og erfaringsbakgrunner. Arrangører, kunstnere, samarbeidspartnere lokalt, nasjonalt og eventuelt internasjonalt, kritikere og andre relevante fagpersoner, fagutvalgsmedlemmer og ansatte i Kulturrådet vil være relevante informanter. Innsamling av data må godkjennes av Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste og følge deres krav.

Kunstneriske og estetiske vurderinger bør være en del av evalueringen med vekt på søkerens kunstneriske profiler og kunstneriske valg i programmeringsarbeidet.

Med hensyn til dokumentstudier vil relevante kilder være søknader, rapporter, arrangørens kunstneriske og faglige programmer, medieomtaler/kritikker, Kulturrådets strategier og områdeplaner for scenekunst, scenekunsthaglig litteratur og kulturpolitiske dokumenter.

I tillegg til evalueringsfaglig kompetanse er det ønskelig at oppdragsmiljøet/oppdragstaker har kunstfaglig kompetanse og kunnskap om scenekunst. Oppdraget kan gjerne løses i et samarbeid mellom flere fagpersoner.

Økonomisk ramme

Evalueringen har en økonomisk ramme på kr 320 000 eks. mva.

Publisering

Evalueringen vil bli publisert i Kulturrådets rapportserie. For mer informasjon om Kulturrådets evalueringer vises det til Kulturrådets nettsider: <http://www.kulturradet.no/fou/publikasjoner>

Formidling

Oppdragstaker skal innenfor den økonomiske rammen kunne presentere evalueringsrapporten inntil to ganger.

Tidsramme

Evalueringsrapporten skal være ferdig innen første kvartal 2017.

Litteraturliste

Arntzen, Knut Ove (2004). *Rom for en situasjonistisk kunst. Evaluering av Rom for kunst-programmet med vekt på noen utvalgte prosjekter*. Rapport nr. 32. Oslo: Morsk kulturråd.

Berg, I.T, Høyland, E og Leinslie, E. (2007). *Scenekunst nå*. Oslo: Spartacus.

Brandser, G, Brekke, O.A, Homme, A og Nyrnes, A (2015). *Arena, kunst og sted. Norske kulturarenaer i møte med kunstens nye krav*. Oslo: Norsk kulturråd.

Brandser, G, Brekke, O.A og Homme, A (2015). *Arena, kunst og sted. Resultater fra undersøkelsen «Kunst Kultur Arena»*. Oslo: Norsk kulturråd.

Bråthen, T.R. (2007). – *ta dans på ordet! Finansiering og utvikling av dansekunst i Norge*. Rapport. Oslo: Norske dansekunstnere.

Fieldseth, Melanie (2015). *Fri scenekunst i praksis. Utviklingen av fri scenekunst i Norge på 2000-tallet*. Bergen: Fagbokforlaget.

Graffer, S og Sekkelsten, Å (2014). *Scenekunsten og de unge. En antologi fra Scenekunstbruket*. Oslo: Vidarforlaget.

Hylland, O.M., Kleppe, B. og Mangset, P. (2010). *Frihet og forutsigbarhet. En evaluering av basisfinansieringsordningen for fri scenekunst*. Oslo: Norsk kulturråd.

Kulturdepartementet. (2013) *Dans i hele landet. Status, utfordringer og strategier for videre utvikling av profesjonell dans i Norge*. Oslo: Kulturdepartementet.

Lehmann, H-T. (2006). *Post-Dramatic Theatre*. Abingdon: Routledge.

Lenslie, E (2010). *Norwegian Avant-Garde Theatre*. Oslo: Danse- og teatersentrum.

NOU 2002: 8. *Etter alle kunstens regler – en utredning om norsk scenekunst*. Oslo: Kultur- og kirke departementet.

NOU 2013: 4. *Kulturutredningen 2014*. Oslo: Kulturdepartementet

Skarstein, Vigdis Moe. (2015). *Kunstens autonomi og kunstens økonomi*. Oslo: Kulturdepartementet